

patriot

2/2020

vychází 12. dubna 2020

ÚVODEM... můžeme slíbit, že výrazy „koronavirus“ či „COVID - 19“ jste právě v tuto chvíli četli v tomto čísle naposledy. Jsme si plně vědomi závažnosti současného celosvětového stavu i nelehkých ekonomických a dalších dopadů. V Temelíně jistě stojí za to kvůli aktuálním informacím sledovat webové stránky obce (www.obectemelin.cz) a Domovů KLAS (www.domovy-klas.cz), kam se v případě potřeby můžete obrátit o radu či o pomoc. Buďme zodpovědní a vzájemně ohleduplní, ať se můžeme zase brzy volně potkávat v rámci různých sportovních, společenských či kulturních akcí, oslav, soutěží, na pivu...nebo prostě jen tak. ☺

Abychom odlehčili situaci a na chvíli zaměstnali myšlenky něčím jiným, podnikneme (pro změnu) opět sondu do temelínské historie. A pokračovat budeme tam, kde jsme minule skončili - v sále Temelínské (Našincovy) hospody.

Dnes se podíváme blíže na stropní obraz, který nese dataci 8. 10. 1744 a zachycuje pohoštění několika uniformovaných jedinců. Proč jsou uniformy a účesy vojáků pro náš kraj tak netypické a o koho se tak vlastně jedná?

Nápovědou nám budiž uvedený datum, ale asi bychom měli pro vysvětlení trochu přiblížit i historické pozadí. Nebojte se, obecně a v krátkosti.

V roce 1713 vydal ve Vídni císař Karel VI. *Pragmatickou sankci o posloupnosti nejjasnějšího arcidomu rakouského*, kde byla ustanovena nedělitelnost habsburských držav. A v případě vymření mužské linie Habsburků nástupnictví linie ženské. Tak se stalo, že se v roce 1740 ujala vlády nad habsburskými zeměmi jistá Marie Terezie Valpurga Amálie Kristýna. Budeme jí říkat jen Marie Terezie. A právě její nástupnictví (na základě zmíněné Pragmatické sankce) odmítly sousední

mocnosti a začaly si nárokovat některá území, náležející habsburské monarchii. Tyto požadavky vyústily k tzv. válkám o rakouské dědictví. Tak se i v našem kraji objevila vojska pruská či francouzská. Vzpomeňme třeba na bitvu rakouského a francouzského vojska u Zahájí v květnu 1742.

V roce 1744 pruský král Fridrich II. dobyl Prahu a vydal se na jih. Předvoji, který vedl princ Nassavský a generál Kreuz, se vzdalo město Tábor (24. září), České Budějovice (30. září), Hluboká (1. října) a 4. října padl i Týn nad Vltavou. Král Fridrich II. s jádrem vojska zatím přebrodil Vltavu a mezi Temelínem a Dřítíní zřídil velký vojenský tábor. A jak se k těmto okupantům chovali místní lidé? Do tábora nikdo nepřinášel potraviny, lidé hromadně opouštěli vesnice, zakopávali obilí, ukrývali vše, co se dalo a ochotně prozrazovali rakouské armádě pohyby nepřítele. Žejdlík kořalky stál Prusa 30 – 36 krejcarů, voják rakouský pořídil stejné množství za krejcarů pět. Také náklad 40.000 bochníků chleba, který vyplul z Hluboké na šesti lodích, byl potopen a stal se potravou rybám ve Vltavě.

Ztráta spojení s Prahou, problémy se zásobováním a nespolehlivé zprávy o pohybu a manévrování rakouských sil přiměly krále k ústupu. Už 8. října přecházel v Týně Vltavu, pronásledován a obtěžován rakouským generálem

Fortsetzung des Diarii,

Der Königlich-Hungarisch-Böheimischen unter
höhem Commando Seiner Hoch-Fürstlichen Durchleucht
des Herrn General-Feld-Marschalls Herzogens Carl von Lo-
thringen operirenden Haupt-Armee / von 8. bis
25. October 1744.

Nachdem den 8. October die zu-
rück: sehr der Feindlichen Ar-
mee über die Moldau bey Rhein
von allen Seiten bekräftigt wurde: so
ließ der bisherige bey Rodman ge-
standene Hr. General-Feld-Marschall
Leutenant Baron von Ghylani die bey-
de Obrist-Leutenants v. Heuband /
und Baron von Schwaben auf zweyen
Seiten dem Feind mit 500. Pferden
sogleich nachsetzen. Mittelmittel lan-
gen von der Festungsgasse Brigade bey-
de Herren Obristen Grafen v. Erdödi
und Capari mit 100. Pferden nicht
minder Hr. Obrister von Trent mit
seinem Banduren-Corpo zu Groß-Te-
melin an: da aber
Den 9. dieses die fernere Nachricht
einlief: daß die feindliche Armee von
Teyn gegen Wechin aufgebrochen /
wurde: so haben von denen zu Groß-Te-
melin überwacheten disziplinierten Trup-
pen sogleich nachgejaget: denen obers-
tagter Hr. General Baron v. Ghylani
sobald mit denen übrigen bemüht ge-
habten Husaren und Preussischen Ban-
duren nachgefolget. In der That der
feindlichen Bruten dieses aufmarschir-
ten Schanz befanden sich 200. Preus-
sische Granadiers / wurden aber bey
Annäherung deren Banduren (welche
sich bey einem Graben außer daseibst
mit Biege-Hütten gestellt: und die

sen ihren Posto bis zur Ankunft derer
übrigen von Rodman angerückten In-
fanterie unter Anführung erfahrender Ob-
ristens mit ganz besonderer Tapfer-
keit und Standhaftigkeit immerfort be-
hauptet hatten) unversetzt des feind-
lichen Seits aus denen Musketen /
und Canonen unaufhörlich angebauer-
ten Feuers aus der Schanz vollends
heraus getrieben: und sich laufend ü-
ber die Brücken zu ziehen / gezwungen /
auch dadurch: da sich die Banduren
sofort in die Schanz: und nahe an-
liegende Häuser hinein geworfen / an
ihren Vortag: die Brücken in Brand
zu setzen / gezwungen: diefeinnach das
meistenteils sich Hr. Obrister von Trent
mit seinen Banduren zuerst der Brus-
sen / deme das übrige Ghylanische Cor-
po nach denen von dem Hrn. General
Feld-Marschall-Leutenant selbst gar
vorsichtig: und weislich angeordneten
Vorkehrungen auf den Fuß nachfol-
gete. Während deme wurden die in
der Stadt Rhein noch befindliche 2.
Preussische Granadiers, Bataillonen
sich von dannen auszuziehen bemüht
get: es konnte aber diese eilfertige Des-
tirade unmöglich so ordentlich ablauf-
ten: daß nicht viele davon in die uns
barmerhertige Hände deren Banduren
verfallen wären. Wie nun auf die-
se Art

Nadasdym. Útok na Týn z rakouské strany řídil polní podmaršálek
Ghilányi s pomocným sborem generála Minského. Ghilányiovu
pěchotu u Temelína v podvečer 8. října tvořil mimo jiné i
pandurský pluk barona Trencka. A právě pandury barona Trencka
můžeme spatřit vymalované na našem dnešním obrazu. Panduři
byli většinou naverbovaní dobrovolníci z oblasti Slavonie
(Chorvatsko, Srbsko), jednalo se o muže té nejhorší pověsti -
lupiče, zbojníky a vrahy. Dalo by se říci, že byli průkopníky
partyzánské války. Byli odvážní a stateční, na druhou stranu ale
také suroví a nedisciplinovaní. Přesně tak, jako jejich velitel
František, svobodný pán von der Trenck. Zbývá jen doplnit, že
tento válečník byl nakonec uvězněn Marií Terezií v doživotním
žaláři na brněnském Špilberku, kde zemřel. Jeho mumii si dnes
můžete prohlédnout v kapucínské hrobce v Brně.

Válečný konflikt už tenkrát pozorně sledoval tisk a přinášel
(s pochopitelným zpožděním) nejnovější zprávy svým
netrpělivým čtenářům. V našem případě se jedná o Wiener
Zeitung z 31. října 1744, který zachycuje události a dění ve výše
uvedeném období. Je zde samozřejmě zmíněn i Groß Temelin.
Vraťme se ale zpět do sálu Temelínské hospody. Dalším z obrazů,
který tady už ale nenajdeme, je odchod Němců na konci druhé
světové války. Také tento obraz byl součástí původní výmalby a
umístěn byl na stěně vpravo vedle jeviště (při pohledu z

hlediště). Na obrazu je v pozadí patrná Našincova hospoda po rekonstrukci, ale také výklenková kaple v křižovatce na
Týn nad Vltavou, která byla odstraněna na začátku 70. let minulého století. Také datum na obrazu není dnem
osvobození Temelína, ale tehdejší obecně uznávaným a slaveným koncem války.

(zdroj: J. Sakař: Dějiny
města Týna nad Vltavou a
okolí, díl II., wikipedia,
foto: archiv Obce Temelín,
Österreichische
Nationalbibliothek)

SPORT...

Výkonný výbor FAČR
na svém zasedání 7.
dubna 2020
konstatoval, že
pokračování
amatérských soutěží
představuje v
současné době i
nadcházejícím období
nepříjemné zdravotní
riziko. Veškeré
mistrovské a
pohárové amatérské
soutěže se tak plošně

na celém území České republiky ukončují ke dni 8. dubna 2020. Konečné pořadí zůstává podle stavu ke dni 8. dubna
2020. Kluby v nižších soutěžích nepostupují a nesestupují.

(zdroj: <https://fotbalunas.cz>)

ZÁVĚREM... Těší nás Vaše přízeň. Uvítáme Vaše **jakékoli materiály vztahující se k Temelínu či okolí**, které nám
můžete předat osobně, po dohodě zanechat v Domovech KLAS, nebo zaslat e-mailem. Děkujeme, že nás čtete.

Obecně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bychom si tady mohli psát, co chceme a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím
nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory našemu
nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenese autor žádnou odpovědnost. Patriot
a jeho části je možno klempat dále šířit - což však neznámá, že bychom se nějak úporně bránili drobným příspěvkům a darům ©. V každém případě za
přízeň děkují Ondřej Klemplář a Pavel Hasil. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.

